

La Esquella de la Torratxa

**PEIRÓDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI**

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 QUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
Números atrassats 4 quartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 rals.
Cuba y Puerto Rico, 16.—Estranger, 18.

CAPS DE BROT.

JASCINTO VERDAGUER.

La Atlántida, Canigó
y altres obras de valia,
revelan sa fantasia
y sa hermosa inspiració.
Ja la fama ab sa trompeta
ha escampat per tot arréu,
que sota d' un mal mantéu
s' hi pot amagá un bon poeta.

LO CANIGÓ Y EN VERDAGUER.

No perque 'l autor de aquest poema 's vesteixi
pèl cap, ha de deixar de ferli justícia LA ESQUE-
LLA DE LA TORRATXA. A Mossén Jacinto Verda-

guer pot dirseli:—Si tots los capellans, fossen
com vosté!...

Y en mitj de tot es llástima que siga sacerdot.
Perque aquella imaginació que treu de la nostra
llengua catalana una frasseologia tant complerta
y castissa, casi dirè tant aromática, empleantla
en pintar las tradicions del Pirinéu, desplegaría
encare més galas que aquellas ab que avuy nos
sorpren, si no haguès d' escriure baix un péu
forsat. Lo péu de 'n Verdagner, desgraciadament
calca mitjas negras.

Dintre de la sotana ha de dur plegadas las alas
de la fantasia. Venus, sortirà de las sévas mans
sempre vestida.

Pero aixís y tot, ell es lo poeta genial de Cata-
lunya y sa llegenda *Canigó* li valdrá l' aplauso
dels que no enteném trossos enters de l' *Atlán-
tida*, que som molts y 'm conto entre 'l número.

Veritat qu' en sa última obra l' acció de la
llegenda—ab tot y ser molt poética—es lo de me-
nos: lo principal son los detalls; las descripcions,
las baladas, las odas qu' enriqueixen tot lo llibre.
May los Pirinéus havían tret una florida tant
galana.

Canigó es una obra de aquellas que s' agafan
y no 's deixan y que llegidas una vegada se lle-
geixen duas, tres y sempre sense cansarse. La
atenció se sent atreta irresistiblement per una
tal abundancia de esplendorosa poesia, que bri-
lla en tots los cants, en totas las estrofas, en tots
los versos. Una que altra vegada 'l poeta repe-
teix alguna imatge; pero son totas tant hermosas,
que fins las repeticions agradan!

Al agafar la ploma, no he tractat de fer l' aná-
lisis de un llibre que avuy per avuy se 'l disputan
tots los amants de la literatura; me proposo ún

cament recomenar-lo á las personas de bon gust. Es alguna cosa més que una obra literaria de preu; es la vindicació més complerta de la llengua catalana, que 'l dia que la crítica li demani 'ls papers, ensenyant *Canigó* podrà reclamar que la colouin entre las més ricas, expressivas, cultas y depuradas.

Rebi Mossén Cinto l' expressió del meu entusiasme. Si vol que li fassa la mistat també li faré, que mans de poeta com ell, se besan ab gust; si s' estima més una encaixada, prènguila... de totas maneras rebi la mèva enhorabona.

Pero de segur que 'l lector tindrà desitjos de coneixe al home.

¿Qui es aquest poeta? ¿De ahont ha sortit? ¿Ahont se 'l véu?

Verdaguer es un montanyés y ho porta escrit á la cara: no recordo precisament en quin poble de la plana de Vich va neixe; pero sí que va cursar ab grans penas y treballs—segons costum de aquella comarca—la carrera elesiástica.

¿Va ferho per rutina ó per vocació? Ho ignoro. Ell anava al seminari com tants altres estudiants mitj pagesos, mitj escolars, género típic y exclusiu de Vich, del qual no poden donarne una idea 'ls estudiants més pobres de Barcelona. Aquí 'ls més infelissos fan de barbers; pero vesteixen de senyor... Allá se la campan donant lliçons per las pagesias, y quan aixó no basta, cavan y fangan. Aixó 'ls hi val un plat de farro y *Laus Deo*.

Per l' any de 1863—¡fa ja 23 anys!—que vaig coneixe 'l, Verdaguer cultivava 'l género festiu. En aquells temps lo catalá servia sols per fer riure y 'l rector de Valfogona era 'l mentor, per dirho aixís, dels joves aficionats á escriure versos. En aquella fetxa Verdaguer se pintava á sí mateix en una redondilla que may més he pogut olvidar:

«Poeta y fangadó só
y en tot faig feyna tant neta,
que fango com un poeta
y escrich com un fangadó.»

Sempre ha sigut modest.

¡Pobre estudiant de Vich! Vestia com la majoria de sos condeixebles, capa roja de burell ab més pedassos que la de un pobre, caltava espardeñas, y abrigava 'l seu cap ab un tarot (lo tarot es obligatori en aquell seminari) pero 'l que duya en Cinto, al menos se remontava á principis de aquest sigle.... Ey, no 's creguin que per xò fés cap paper ridícul. Tal es lo tipo de aquells estudiants, que quan acaban la carrera, cantan missa, y que si bè n' hi ha hagut alguns que han arribat á cabecillas, d' altres n' hi ha hagut també que s' han enfilat á bisbes.

Verdaguer no será may una cosa ni altre. Li basta ser poeta.

Al pobre Cinto 'l cultiu de la poesia li costava disgustos. L' any que en los *Jochs Florals* van premiarli 'l valent romans *Los minyons de 'n Veciana*, y que tants aplausos va conseguir al presentarse ab la barretina morada á recullí 'l premi, quan va tornarse 'n á Vich halagat per aqueix triunfo, va examinarsen y van suspendre 'l... ¿Es que no estudiava? No, pobre Cinto.... Pero 'l Doctò Esteve—un catedràtic de filosofia que parlava ab lo nas, no 'l podia veure ni en pintura, y al saber que á Barcelona l' havian premiat se va complaure en donarli 'l gran disgust del sigle. De nom de mare en Cinto 's diu *Santaló* y la frasse favorita del Doctò Esteve era aquesta:

—Santaló, Santaló.... vosté es un sant que no farà may miracles. (Aixó pronunciat ab lo nas.)

Avuy aquest tal Doctò Esteve crech qu' es canonje de Vich; á n' en Cinto volian ferle 'n y no va volerne ser. Verdaderament, com á capellá no farà may miracles; encare que com á poeta 'ls fassa tant portentosos com lo *Canigó*.

Pero ell dirá:—¡Qué més canongia que la que disfruto!

En veritat. Patint temps atrás de unas fortas neuralgias, l' acaudalat navier Lopez y Lopez, va permétreli fer alguns viatjes á América en calitat de capellá de *bordo* y més tart curat del tot, va ficarse 'l á casa, confiantli 'l càrrech de limosner. ¡Ditxosos los richs que poden fer semblants obras!

En aquella casa viu retirat y entretingut en lo cultiu de la poesia. Es un capellá de bè... Ni menos tè majordona.

P. DEL O.

UN PIS PER LLOGAR.

—¿Es vosté la portera?

—No senyor: una servidora soch la dona del porter...

—Bè, es igual... ¿Qu' es molt car aquest segon pis?

—Ja veurá, segons y conforme: si vol gastar vint duros, es barato, perque no 'n val més que quinze; pero si 'n vol gastar déu...

—Sí; no ho acabi de dir. Veig que vosté te molta aritmética parda...

—¿Com diu?

—Res... Deya que vosté bè deu tenir las claus, ¿no es veritat?

—Per supuesto... ¿Que 'l vol veure?

—No s' hi perdrá res.

La portera... es á dir, la dona del porter, despenja una clau d' un recò del kiosco porteril, y, tancant la vidriera, comensa á pujar escala amunt.

Ja som á la porta del segon pis.

—¿Veu?—diu la fulana,—tot está arreglat ab gran *luco*: campaneta per trucar, reixa per mirar qui truca...

—Si, si; això ja m' agrada: entrém.

Lo primer que se 'm presenta al davant es una estancia quadrada, bastant clara y espayosa: es lo recibidor. La portera... vull dir, la dona del porter, me mira tota satisfeta, com si digués:

—Es bonich aquest recibidor, ¿eh?

—Escolti, senyora: aquesta casa sembla nova, exteriorment...

—Y ho es: miri: la van acabar pèl mars d' ara fa dos anys, lo dia d' aquella nevada ¿sab?

—Pues se 'm figura que 'l pis está molt deteriorat.

—¿Dete... qué?

—Deteriorat.

—¡Ah! Si senyor: l' amo hi tè molt empenyo ab això... no li dol res...

Esta vist, aquesta dona no m' entén: seguim l' exámen sense ferli cap més pregunta, perque sino això acabaria malament... ó potser no acabaria may.

Me fico las mans á la butxaca y 'm poso á mirar y á reflexionar.

¡Lo recibidor! La mèva fantasia extén las alas, y 'm sembla veure tot lo que ha succehit en aquesta pèssa quadrada.

Aquí s' ha esperat la bugadera perquè li donguessin la roba bruta; aquí han tingut lloch los altercats y batussas entre la senyora y las criadas; aquí s' haurá estat una ó dugas horas de planton lo pobre sastre ab lo compte á la má; aquí...

En fi; passém endavant.

—¿Qu' es això?

—'L quarto de la minyona... y sino tenen minyona, hi pot dormir qualsevol, y si convè, ningú...

—Ja m' ho figuro.

¡Quin quarto més fosch! Y á pesar d' això ¡no n' hi veig pocas de cosas! Veig quan la criada s' assenta sobre 'l bagul per contemplar ab tota comoditat lo retrato del seu Xanxas; veig l' afició ab que s' acaba unas faldillas per anar al ball de la Palmera; veig com passa balans de la caixa, escampant lo seu capital sobre 'l catre y procurant que las monedas no 's toquin perquè 'ls amos no sentin lo ruido; veig hasta com un bulto, que sembla 'l senyoret, empeny la porta ab misteri, y 's fica á dins per conferenciar ab la minyona...

Fent aquestas reflexions, arribém al menjador.

¡Bonica pessa! La més freqüentada, la més animada, la més *positiva* de totes. Aquí s' ha ajuntat la familia per menjarse 'ls panellets de Tot Sants, y 'l bé de Pasqua y 'l gall de Nadal; aquí hi ha hagut aquellas escenas domésticas, que comensan ab una paraula una mica agre y acaban ab un tiroteig de plats; aquí s' ha assentat la nena pera menjar lo primer plat de sopetas al costat de la mamá; aquí 'l nen ha dit la décima que 'l mestre l' hi ha ensenyat pel sant del papá...

—¿Aném més endins?

—Com vulgui; aquí té la saleta de treballar.

—M' agrada; es ben situada y té llum.

Realment, la seva situació es inmillorable. Ja 'm sembla que la veig quan estava ocupada. La senyora sentada prop d' aquell balconet, cusint, fent ganxet, brodant... ó probablement llegint alguna novela. Al mitj, la quitxalla jugant ab soldats de plom, ó mirant estampas, ó enfilantse per las cadiras ó esgarrapantse mutuament com á bons germans... ¡Quin quadro!...

Devegades haurá entrat també fins aquí alguna amiga íntima, matant tres ó quatre horetas ab la senyora, y explicantse recíprocament las penas y fatigas de la seva vida, las calaveradas dels seus marits, las malalties de las criatures y sobre tot las modas de la temporada...

¡Bah! ¡bah! Continuém lo passeig.

—¿Ahont vá aquest passadís?

—Al despaig del senyor, y al quarto dels mals endressos.

M' agrada la ocurrencia de posar juntas aquestas dugas pessas: está vist que 'l senyor, en certas casas, es com un mal endrès... un trasto inútil... Veyám lo despaig.

No té res de particular, com no sigan los recorts que m' evoca.

Aquí ha passat las nits lo pobre senyor, barriant la manera y 'l modo de fer marxar la casa; aquí ha trassat febrosench un munt de xifras sobre 'l paper, pera nivellar los gastos y 'ls ingresos; aquí ha firmat pagarés y ha escrit cartas fent empréstits... aquí, finalment, s' ha sostingut aquesta lutxa per la vida que tantas existencias devora y que á tantas atrocitats dóna lloch...

Pero... ¡vaya una manera d' enfilarme!

Seguim, seguim lo pis.

Ja som á la sala. Verdaderament es una habitació bonica; gran, d' ánguls rectes, bonas llums

y un *cielo-raso* espléndit. No es una sala: es un aristocrátich saló.

No puch evitarho. Ja torno ab las mèvas caborias.

Aquí s' hi haurán donat balls y vetlladas de familia; aquí s' haurá celebrat algun casament y més d' un bateig; aquí haurán tingut lloch aquelles solemnitats que donan tó á una casa decenta, ja per motius tristos, ja per causas agradables, perquè tant solemne es la felicitat com la tristesa.

Veyém un' altra saleta, dos quartos, y arribém al extrem d' un corredor.

—Aquí—diu la *cicerone*,—hi ha la saleta y l' arcoba de matrimoni.

—M' agradan...

La saleta es senzilla y reduhida; per lo que convè, ja basta. En aquesta sala ha reposat la senyora al venir fatigada d' un ball ó d' una excursió; aquí ha ensenyat al marit los comptes de la modista; aquí s' han renovat cent vegadas las escenas del menjador, fent ab las cadiras lo que allí 's fa ab los plats...

¿Y l' arcoba?

Aquí...

Res; seguim lo pis: aquesta arcoba 'm faria anar massa lluny.

—¿No hi ha res més per veure?

—Si senyor.

Dem la volta per un corredor, y 'ns trobém davant de la cuyna. La miro ràpidament y quedo enterat: aquí no faig reflexions; això es cosa de donas.

—¿Veu?—diu la mèva acompanyanta,—això també es molt bonich.

Y dihent això va per obrir una porta.

—¡No l' obri!—crido tapantme 'l nas—ja 'm penso qu' es y ho dono per vist.

—Pues ja estém llestos...

—Si senyora; llestos *completament*.

—¿Cóm vol dir *completament*?

—Si senyora: ¿no diu que 'l pis val quinze duros?

—Justa la fusta.

—Pues per això estém llestos: jo no vull gastarhi més que set ó vuyt.

—¡Vaji en nom de Dèu! Ho haguès dit antes y jo no hauria hagut de passar l' estona ximplejant.

—Pero jo, en cambi, no hauria pogut fer las consideracions que hi fet... ¿Comprén l' idea?

A. MARCH.

MISSATJE.

Lleugera aucelleta
de pintadas alas,
la que á la natura
dèus lo bèch de plata,
una véu armónica
dolsa y delicada;
tú que ab tas tendresas
m' endolceixes l' ànima,
escolta una mica,
escolta las ànsias
que cantant t' envía
un pobre trovayre.

Si volant, com volas,
per xamadas brancas
dels arbres frondosos
d' aquesta comarca,
y cantant tendresas

vernedas ne passas
y volant arribas
fins á una esplanada
ahont l' aygua llisquent
d' un riu com de plata
banya rumurosa
certa casa blanca,
que, com colometa
de blanquetes alas,
per niu tè vernedas
verdosas y ufanas,
y viu alegroya
quan los aucells cantan,
y murmulls li envía
lo riu que la banya;
si volant hi arribas
y véus á m' aymada
que enmiralli ab joya
en lo riu de plata
sas hermosas trenas,
sa angelical cara,
sas dents com perletas
y sas mans de nácar,
l' hi dius ab dolcesa,
l' hi dius ab véu clara
perque las tendresas
li arribin á l' ánima,
que 'm retorni prompte,
que 'm fan molta falta,
aquellas sis pelas
que l' hi tinch deixadas.

SIR BYRON.

ESPIGOLADURAS.

ENVIAT PEL CORRÉU.

Entre embusteros.

—Mira, Garrofa: per Nadal van enviar-me un ramat de gallindis de Valencia per vendre'ls á comissió, y eran tant grossos, que l' home que 'ls duya, tot lo camí va anar á caball d' un.

—Donchs á mí va regalarme'n un lo Sr. Guatlla, qu' era tan gros, que, pots ben créuro, Butllofa, per matarlo van tenir qu' esser quatre homes, y encare no podían subjectarlo; y ab una estrebada que doná, va pegar tan gran arpada á la cara d' un, que van tenirlo que dur á la casa de sócorro.

—¿Dius que te 'l va regalar lo Sr. Guatlla? Donchs mira: me 'l va comprá á mí, y era 'l més petitet que hi havia á la ramada.

Un jugador sortía de la timba, hont l' havían deixat sense un clau; ell anant sempre á bonas y 'ls daus empenyats en fer malas.

Al arribar á casa, 'l vigilant del carrer va despedirlo dihentli:

—¡Buenas!

—¿Ara... tot justament? Miréu, fins are hi he anat y han sortit sempre malas.

(Histórich.)

L' arcalde pedáneo de un poblet que pèl seu poch vehinat estava agregat á un ajuntament vehí, va rebre un ofici de l' arcaldia de la vila de que forma part, dihentli: que havent de fer los nous amillaments de la ganadería; li enviés las altas y baixas que hi hagués hagut al poble; y 'l bon home va contestar de la següent manera:

—Aquí continúa tot com l' any passat, menos jo, que de matxo, hi passat á burro.

RAMON R.

TEATRO DE NOVEDATS.—*Associació de autors catalans.*—NO ES TAN FIERO.... comedia en tres actes y en prosa de D. ALBERT LLANAS.

Casi tota la premsa s' ha ocupat favorablement del estreno de aquesta obra, y 'ns cab avuy la ditxa de no ser nosaltres com altras vegadas, una escepció de la regla. La impresió que va deixarnos es satisfactoria. May siga sino per sortirse resoltament de la rutina que solen seguir los autors catalans, *No es tant fiero....* es una comedia que 's fa simpática desseguida. Pero tè ademès altras condicions que la fan digna de aplauso, lo qual no vol dir qu' estiga exempta de defectes.

¿Quinas son sas bellesas? Lo pensament general que l' informa que no es altre que probar que

PROBLEMA.

¿Endevinarás, lector,
(si 'l dupte no t' atropella),
si de la vella 'n surt l' óliva
ó de l' óliva la vella?

l' mon no es tant dolent com alguns suposan: la senzillés ab que l' autor lo desarrolla; l' enllás de una dobla acció que li dona varietat y l' amenisa, y principalment la delicadesa y hasta dirém lo *bon tò* que brilla en totes las escenas. Aixó mirada en conjunt.

Com á detalls son dignes de senyalar-se l' escena dels dos germans (acte primer) y totes las en que intervenen los criats que 's distingeixen per sa *vis còmica*. Cap al últim de la comedia 'l parlament de Manuel explicant 'l perquè 's tè un concepte tant equivocac del mon es molt ingenios y fa aplaudir-se ab justicia.

Y are passém als defectes. Casi sense exceptuar á Ramon los tipos secundaris tenen més cos que 'ls principals: la trama es un tant pobra y 'l cambi que s' opera en dit Ramon en lo ters acte no está prou justificat. Se diu de las personas versátils que cambian com las *veletas*. Y no obstant los panells dels campanars no cambian si no bufa una ventada. Donchs bè, perquè Ramon cambiés tant radicalment de orientació era precisa una ratxada forta, y aquesta no hém sabut notar-la. Tal vegada al autor per por de perturbar la *placides* de l' obra no li ha vingut bè apilotar núvols; pero 'ns sembla que sense alterar la tonalitat general de la mateixa, podia trobar recursos cómichs per sortir del compromís.

Passém are al llenguatge. Alguns han cregut veure l' istil de Moratín en l' obra del Sr. Llanas. Res menos exacte. Qui tal diu no coneix al primorós escriptor castellá. La llengua que parla Moratín raja; la del Sr. Llanas xispeja. Moratín no buscava 'l xiste; y en la comedia catalana 'l xiste es si á aixís pot dir-se, 'l sello del autor. Comparinse sino las escenas que 'ls tenen y 'ls requereixen ab las altrás ja més elevadas que no 'ls necessitan y 's veurá desseguida que mentres las primeras son vivas, animadas, molt características, pecan las segonas de lánguidas y de falta de relleu.

No es aixó un cárrech que fém al autor de *No es tant fiero* ... ja que en tots cassos preferim una mitjana originalitat á una bona imitació.

Y are parlém de la interpretació que sigué notable baix tots conceptes. Tots los actors revelaren seguretat, aplom y domini de sos respectius papers. Las Sras. Mena, Sala y Morera sempre discretas. Lo Sr. Tutau trobá moviments de gran actor: lo Sr. Nieto fèu un tipo acabadíssim y 'l Sr. Capdevila 'ns admirá per sa naturalitat, que 'l porta á prescindir de certs recursos groixuts, de que altres actors abusan per arrancar la rialla del públich. L' escena admirablement servida, com—de bon trós—no s' havia vist may á Barcelona. Los mobles y adornos, cedits pera la primera representació per la casa Folch, valian segons noticias un grapat de cents duros.

Lo públich es cert que no sortí entussiasmat; pero sí molt satisfet. Va passar una bona estona, va riure de gust y va felicitar-se de que 'l teatro catalá, tant poch variat, conti ab un nou género de obras que tenen tots los teatros del mon.

ALTRES TEATROS. Calvo ha arribat de triunfo en triunfo fins al fi de la temporada. Lo dia del seu benefici, la funció sigué un deliri. Are 's parla de que avants de acabarse l' any vindrán plegats ell y en Vico: com si diguessém en Masini y en Gayarre de las taulas. Per mí, quan tingan gust.—Desde demá treballará al *Principal* una companyia d' opereta italiana. La senmana entrant ne parlarém.

∴ ¿Saben lo Liceo? E. P. D. que com tantas

vegadas pot traduhirse aixis: *Empressari Perdut Desfila*.

∴ Al *Tivoli* s' ha estrenat ab éxit una parodia de *La Diva*, ab lo titol de *La Chiva*. Es una sarsuela plena de alusions políticas molt cuentas. Lo qu' es lo pebre no s' han entretingut á picarlo: li han posat en grá.

N. N. N.

CANTARELLAS.

Al altar de la Puríssima
te vegí molt penitent.
¿Adoravas á la Verge,
ó adoravas la serpentina?

La peresa dú al Hospici,
lo ví dú á la bojería,
lo joch conduheix á la forca
l' amor á la sagristía.

QUIM DEL TER.

Tens ulls negres, cabell ros
y una boca petiteta:
un cosset prim y bufó
y uns peuhets... per dormir dreta.

Un recort tinch de tú, nena
que jamay podré olvidar:
lo petonet que vaig ferte,
y la bufa que 'm vas dar.

J. S. y P.

SORTINT DEL SERMÓ.

(Prés del natural)

Una entusiasta del Pare Goberna.

Sembla que al últim tindrem monument á Colon.

Lo Sr. Arnús adelanta 'ls fondos que ascendeixen á 80,000 duros, donantlos tots de un plegat, á reserva de reintegrarse á rahò de 8,000 duros cada any, á càrrech del municipi.

D. Evaristo mereix un aplauso per la seva generositat, y ademès per haber donat una lliçó á tants ricatxos que han fet la seva fortuna explotant lo continent descubert per l' immortal Colon.

Y això que 'l Sr. Arnús no es americano.

Ey D. Evaristo l' aplauso que li dono es condicional.

Li tributo y li sostindrè, sempre que 's limiti á adelantar los indicats fondos per la ràpida terminació del monument.

Sobre tot que no li vingui la deria de posarhi un rellotje.

¡Quina conversió més teatral!

¡Qué no ho saben? Llegeixin lo *Brusi*.

Se tracta, *nada menos* que de un capellá budhista que s' ha fet catòlich. ¡Un capellá! ¡Quin cop pèls budhistas!

La historia del capellá es tota una historia.

Vá venir á Barcelona ab aquella companyia de saltimbanquis bengalesos que vá exhibirse al *Circo eqüestre*, lo qual demostra una de dos: ó que aquells saltimbanquis son tant religiosos que fins anant pèl mon fent tamborellas duhen capellá, ó que 'l clero d' aquell desgraciat país se guanya la vida fent de saltimbanquis

Trihin la versió que 'ls agradi més.

Siga lo que 's vulga lo cert es que 'l capellá vá caure malalt, y que aquí vá trobar una ànima cristiana que se 'n vá compadeixe y vá assistirlo. Y després de curarli 'l cos vá iniciarlo en los misteris de nostra santa religió, curantli l' ànima y donantli entenent de batejarse.

—Ja hi estém anant! va dir lo capellá budhista.
¡Y que havia de dir, pobre home!

L' escena representa la iglesia de Sant Francisco.

Lo neófit, vestit ab lo trajo de capellá budhista atravessa la porta, sent rebut pèl rector de aquella parroquia. Després de despullarlo y de vestirli una túnica blanca, li ruixan lo cap

Ja es cristiá. Ja ha fet l' última tamborella.

De la iglesia 'l trasladan á ca 'l bisbe. Lo prelat fá ajonellarlo y 'l confirma.

Al rebre la morma, 'l bon home devía pensar:
—¡Y are! ¡Qué vá de serio?

Ja no es budhista, ja es catòlich.

Es d' esperar que 'ls protectors que ha tingut fins are, no l' abandonarán. Sentiria que li succehís lo mateix que á aquella pobre jueva anomenada Ana Fischer, que quan la van tenir embarcada p' l cel. ván abandonarla miserablement, en mans dels libre-pensadors que van tenir que socórrela, espatllant tot lo fet.

De moment 'l capellá budhista ha entrat en lo taller d' enquadernacions de ca 'n Subirana.

Si avants feya las forsas, are 's dedica á enquadernar missals.

Me sembla que á dreta lley per no perjudicarlo, haurían de regoneixili 'ls graus y ferli cantar missa.

Acaba de morir á la Plata 'l célebre *andarin* Bargosi.

L' infelís ha mort jove encare.

Geni y figura fins á la sepultura.

¡Qué havia de fè en Bargosi? Anarse'n al altre barri de una correguda.

Los Srs. Arnau y Millá, colaboradores de LA ESQUELLA acaban de publicar lo monólech *¡Errant!* de que son autors, estrenat ab molt éxit lo 15 de novembre en l' *Olimpo graciense*. Es una obra molt graciosa y escrita ab facilitat y coneixement de l' escena.

Fa alguns dias va ser sorprés un inspector de policia en una casa de joch.

D. Cayo va enviarlo al Jusgat y aquest va ferlo desar á la presò.

Es lo que 's requería. Als mastins que fan alí ab los llops per menjarse las ovelas, se 'ls tanca.

S' han donat ordres, segons sembla, perque desde 'l dia quinze del corrent desapareixin las pessas de dos, posantse en circulació la moneda del sistema decimal.

Tota una rassa de reys á recó.

Carlos IV, Fernando VII, Isabel II are farán puesto als *perros grandes* y als *perros chicos*.

—¡A quin temps hem arribat! deya una venedora de cigrons, que per lo vist es molt monárquica.

Per últim alguns tinents de arcalde conservadors han dimitit, nombrantse per sustituhirlos á cinch regidors de l' olla.

Jo ja ho veig. Si per tots nosaltres fa tant fret, los conservadors, entre la temperatura per una part y la fredor que dona alló de veure 's desmontats, deuen tenir las mans plenas de panallons.

Lo qual vol dir que las varas de tinents de arcalde se 'ls escorran Avuy ja ni poden fer presa.

Lo nostre pá de cada dia.

Ha sigut robada la iglesia de Borrásá, poble de la provincia de Girona.

Per tot comentari estaré bè que hi posém alló de las novelas que 's publican en forma de folletí.

Se continuaré.

Mentida sembla que 'ls sants sigan tant descuidats.

Pescat en un escenari de teatro 'l dia del estreno de un ball de gran espectacle:

—Noya, diu lo director á una bailarina: sens dupte s' haurá equivocat. Miri que las pantorriellas que porta no son bèn iguals.

—¿Vol dir?

—¿Qué no ho véu que l' una es més groixuda que l' altra?

—Donchs miri, son las últimas que m' han arribat de París.

Se parla de un pobre xicot que acaba de morir, víctima de una tassis pulmonar.

—Naturalment, diu lo metje: ¡cóm que era un home tant deixat!... Figürinse que may vaig poderli doná entenent de que 's cuydés.

—Oh y encare si vosté sabia, replica un company del difunt que vivía á la sèva mateixa dispesa.

—¿Qué? ¿Feya algun excés.....?

—¡Y tal! Figuris que trobantse com se trobava, en lloch de dormir, tenía la manía de passar tota la santa nit tussint.

—Tú ¿sabs l' Adela?

—Sí. ¿Qué hi há?

—Avuy ho he descubert: porta las dents postissas. M' ho ha dit una amiga sèva.

—Fas bè de dirrho. No m' agradan las donas ab dents postissas.

—Ey, tú.... tèn en compte una cosa.

—¿Qué?

—Que quan convè se las tréu.

L' escena á la Plassa de Catalunya, entre un senyor y un infelís.

—Senyoret, dispensi..... pero miri si per casualitat ha perdut 'l porta-monedas.

Lo senyor plè de angunia 's fica la má á la butxaca, y trayéntsel diu:

—No senyor, miril, gracias á Dèu no li perdut

—Donchs no pot figurarse lo que me 'n alegro.... perque are vosté 'm farà una gracia de caritat per la mor de Dèu.

Un pagés que tè un fill á estudiar á Barcelona, vingué pèl juny y presenciá com s' examinava.

Y al tornar al seu poble no n' estava poch de cofoy.

—Mirèu, deya á tothom que volía senthirlo, 'l mèu fill es un sabiás. Jo li vist á l' Universitat davant de tres doctors, vestits com jutjes, que bè han de saber, ¿veritat? Donchs, vaja, no sabían tant com 'l mèu fill, perque tot era ferli preguntas y més preguntas, y 'l mèu fill havia d' explicals 'ho tot.

À LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª —A-na-gra-ma.
2. Id. 2.ª —A-ni-ma.
3. ENDAVINALLA. —La E.
4. SINONIMIA. —Pau.
5. CONVERSA. —Tia-Sila.
6. ROMBO. —

F
P E L
P E R L A
F E R M I N A
L L I M A
A N A
A

7. GEROGLÍFICH.—Las donas y las monedas per més bonas qu' ellas sigan, corrent massa semblan falsas.

XARADAS.

I.

Hu-tercera que quart hi ha un xicot dos-hu-segon com en Hu-dos-terça-quart de ca 'n Cinch, qu' estant á Tot fa sis anys, may ha deixat d' escriureli á la Leonor,

S. V. S. T.

II.

—¡Ja es hu-invers! ¡Ja es prima-inversa!
—¿Qui dos-segona-tercera?
—Aquell jove calavera que 'ns va comprar la hu-dos-terça.

V. ERT.

ENDAVINALLA.

Tenint dents no puch menjar, visch en palaus y casetas y guardant moltas pessetas ni una sols ne puch gastar.

Y en urbanitat, tan forta me considero, y fins soch, que may del món entro en lloch sense pararme á la porta.

MÚSICH TARRAGONÍ.

INTRÍNGULIS.

Formar un nom que trayentli una lletra cada vegada, comensant per l' última diga: Primera: carrer de Barcelona.—Segona: utensili de forner.—Tercera: guarniment de un barco.—Quarta: aliment molt comú.—Quinta: consonant.

PEPET D' ARTÈS.

CONVERSA.

—Escolti Sr. Lluís ¿qué ha vist á n' en Miquel Revalen?

—Sí, avuy li trobat, y m' ha dit que demá s' embarca, per anar allá ahont hém dit.

—¿Tot sol hi va?

—No, ab qui ha dit vosté mateix.

PEPET D' ESPLUGAS.

GEROGLÍFICH.

RI II IR

I er I

D

INI

GIA

S. V. S. T.

CANIGÓ. Llegendia pirenaica del temps de la reconquista per Mossen Jacinto Verdager.—Un volumen en octau encuadernat ab tela, planchas dauradas.—Preu 20 rals. Se ven en la llibreria de Lopez, Rambla del Mitj, 20.

SOBRE LAS DONAS

POLEMICA Á PROPÓSIT D' ELLAS

ENTRE

C. GUMÁ y FANTÁSTICH

Un elegantísim tomet de 32 planas en quart, imprés ab esmero sobre paper satinat superior.

Preu: DOS rals.

Se ven en la Llibreria Espanyola de Lopez, Rambla del Mitj, 20, principals llibrerias, kioscos y á casa 'ls correspondents de LA CAMPANA y LA ESQUELLA.

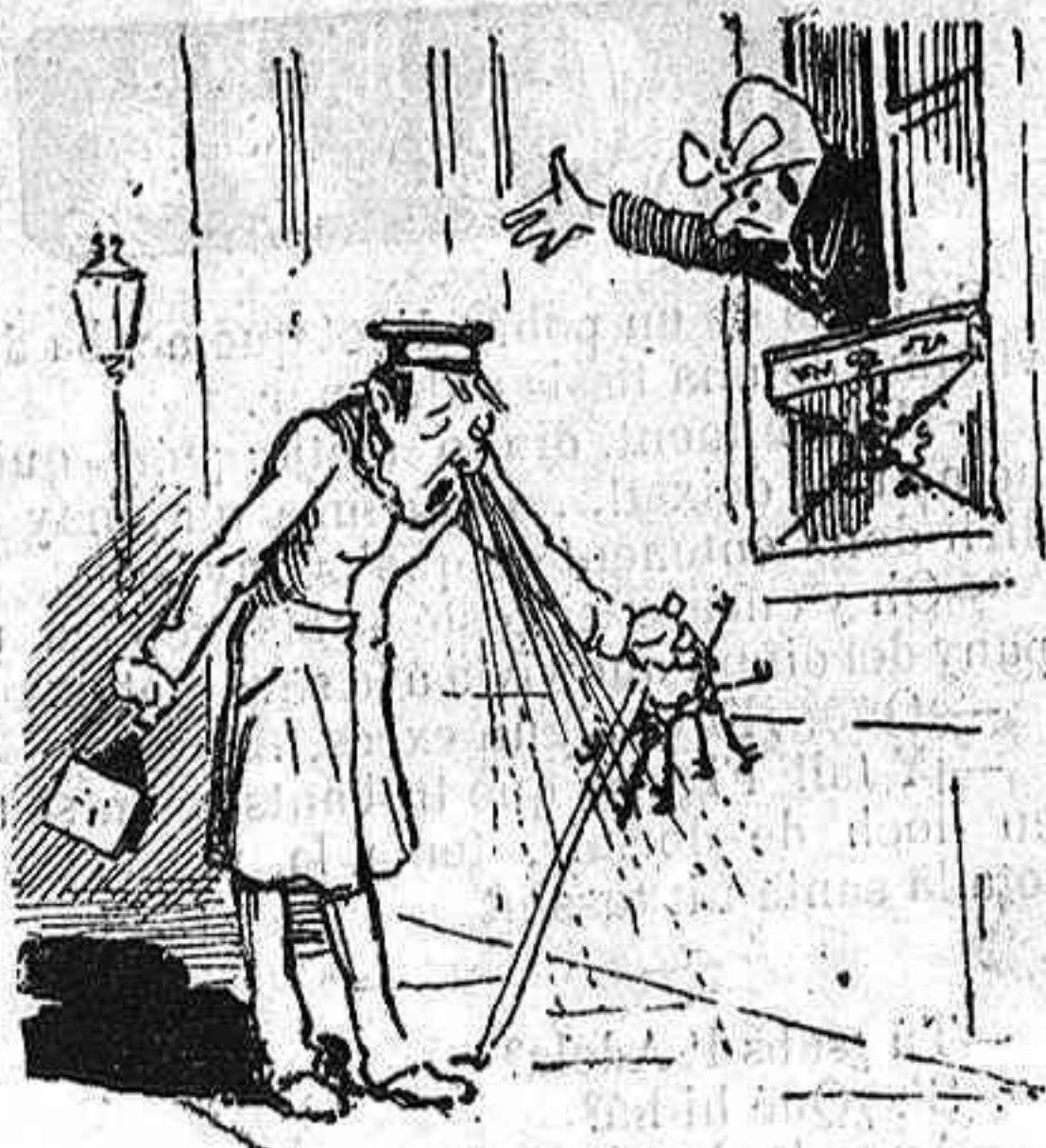
BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.

¡POBRES VIGILANTS!

—Miri, obrís la porta vosté mateix, pues jo no puch deixá 'l fanal.

—Vigilant! Home, feume 'l favor de no estornudar de aquesta manera qu' en tota la nit no m' heu deixat dormir!

—Pero home, aixugueuse 'l nás que féu fastich.
—No puch, tinch las mans ocupadas y sería faltá á las ordres.

—Ya que 'ns tenen privada la barretina si 'ns deixessen dú al fanal al cap, no hi tindriam tant fret.

(c) Ministerio de Resultat de las ordres del Arcalde: que al millor dia trobaran un vigilat gelat.

Moralitat de la cosa:
—A veure si á copia de pulmonias 'ns desembrasém de aquets vigilants!